

Handläggare
Fichtel ÅsaDatum
2012-11-13Diarienummer
KSN-2012-1167

Kommunstyrelsen

Nämndövergripande projekt kring kost och fysisk aktivitet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att lägga minnesanteckningar från nämndpresidiet till handlingarna

att översända ärendet och minnesanteckningar till berörda nämnder, BUN, SBN, UAN, NHO, ÄLN, GSN

Ärende

Vid folkhälsorådets årliga nämndpresidietmöte den 16 oktober 2012 diskuterades hur frågorna kring kost och fysisk aktivitet kan få ett mer tvärsektorielt angreppssätt (**bilaga 1**). Bakgrunden var att kost och fysisk aktivitet är två frågor som kommunfullmäktige lyfter fram som viktiga i kap. 5 IVE, policy för hållbar utveckling.

Genom samverkan mellan flera nämnder finns möjlighet att hitta tvärsektoriella vinster som både på kort respektive lång sikt kan bidra till ökat välmående och minskade kostnader. På kort sikt sker detta genom att öka effektiviteten i insatsen, på lång sikt genom bättre levnadsvanor och därmed minskade kostnader för ohälsa.

Föredragning

Enligt policyn för hållbar utveckling ska kommunen främja goda levnadsvanor i sin kontakt med medborgarna. Förebyggande insatser ska ges extra utrymme för att bidra till långsiktigt god hälsa. Särskilt ska nämnderna stimulera goda kostvanor, fysisk aktivitet och förutsättningar för en god psykisk hälsa. Tillgänglighet och tillräcklig omfattning på rekreativmiljöer ska säkras. Fokus ska läggas på att nå de grupper där hälsan mest behöver förbättras.

Vid folkhälsorådets nämndpresidietmöte konstaterades att lämpliga områden att börja diskutera och att utveckla tvärsektorieell samverkan kring var områden kring kost. Några exempel på frågor som skulle kunna diskuteras var hur nämnderna kan bidra till att

näringsriktigheten säkras, hur upphandling och uppföljning kan utvecklas. Kring fysisk aktivitet togs frågor upp kring hur det skulle vara möjligt att långsiktigt stimulera fysisk aktivitet, vilket exempelvis skulle kunna resultera i mer frekvent fysisk aktivitet i skolan, hållbara transporter till och från skolan, ökat cyklande bland medarbetare.

Vilka frågor som kan tjäna på tvärsektoriell samverkan och där nämnderna har rådighet att utveckla frågorna kommer att diskuteras fram gemensamt i projektet och kommer att fokusera på hur kost respektive frågor kring att öka den fysiska aktiviteten kan angripas från uppdragsnämndernas håll. Vad projektet mer specifikt kommer att innehålla är därmed något som kommer att utvecklas inom ramen för det tvärsektoriella projektarbetet.

Representanterna från barn och ungdomsnämnden var intresserade av att leda ett projekt kring kost medan gatu- och samhällsmiljönämnden var intresserade av att leda projekt kring fysisk aktivitet. Syftet är att de i samverkan med andra berörda nämnder ska komma fram till uppdrag som stimulerar till förändrade levnadsvanor och som kan öka kostnadseffektiviteten.

Eftersom folkhälsorådet är ett rådgivande organ, ett organ för information, inspiration och samverkan med civilsamhället måste beslut tas i respektive berörd nämnd. Tid för projekten sträcker sig fram till juni 2013. Berörda nämnder för kostprojektet föreslås vara: BUN (projektledare), UAN, SBN, ÄLN, NHO.

Berörda nämnder för projektet kring fysisk aktivitet föreslås vara GSN (projektledare), UAN, BUN, SBN, NHO, ÄLN. Folkhälsorådet har tagit på sig uppdraget att vara styrgrupp för projektet.

Resultatet av projekten förväntas leda fram till en konkretisering kring någon eller flera av de diskuterade frågorna antingen i form av ett tidsbegränsat projekt eller ett mera långsiktigt arbete.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnaden för de två projekten beräknas till 20 000 per berörd nämnd och tidsomfattningen beräknas till ca 20 timmar per nämnd förutom för projektledande nämnd där beräknad tidsåtgång är ca 40 timmar. Kostnaden finansieras genom respektive nämnds budget.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
stadsdirektör

Minnesanteckningar

Folkhälsorådets nämndpresidiemöte (lunchmöte) 16 oktober 2012

Närvarande: Stefan Hanna ordförande, Inger Söderberg IFN, Rickard Malmström IFN, Ulrik Wärnsberg UAN, Mohamad Hassan UAN, Birgitta L. Johansson SBN, Cecilia Forss BUN, Urban Wästljung MHN, Åsa Fichtel KKK

Ordföranden Stefan Hanna hälsar välkommen till detta nämndpresidiemöte med målsättningen att nämnderna kommer överens om en viljeförklaring kring två gränsöverskridande och hälsofrämjande projekt.

Kost/Mat

ÄLN, BUN, UAN, NHO, Landstinget

Inköp/Upphandling av mat- Kravställning i upphandling av "matproducenter", Gemensamma ingångar. Gemensamma uppföljningar, undersökning av Kund/brukaröjdhet. Kostrådstjänster mot medborgarna. Mindre sockerkampanj, mer frukt/grönt-kampanj
Möjliga vinster: Minskade kostnader, bättre kvalitet, bättre för kunden.

Projektet "Bättre och smartare näringsintag"

För att förbättra kost- och matperspektiven i offentlig sektor (offentliga måltider) är det fler frågor som måste lyftas, t.ex vad är bra och näringsriktig kost. En politisk uppbackning behövs för att hjälpa till och utveckla dessa frågor mer.

Synpunkter från nämnderna:

Både kommunen och Livsmedelsverket har anställda som vet hur man sätter ihop en fullvärdig måltid. Råd och anvisningar behövs från de som kan. En omfattande undersökning av bra rekommendationer behövs. Vad är bra och näringsriktig mat? Hitta verktyg för det. Här är ett samarbete med Livsmedelsverket viktigt och gemensamma uppföljningar kan bli lättare. Vid upphandling ska det finnas krav på näringsriktig mat. Även en bra miljö i matsalarna är viktig, många ska äta samtidigt.

Vad stoppar man i sig förutom tallriken. Kiosker och mellanförsäljning finns tillgängligt för skolungdomar (vad säljs på skolorna)? Lära eleverna att hantera detta. Tydliga mål ska finnas. Hitta inspiratörer som kan ge nya sätt att tänka och diskutera dessa frågor. Eleverna kan inte förbjudas att äta det de vill, men möjlighet finns att ändra elevernas beteende för bättre hälsa.

Seniorrestaurangerna har det minsta matsvinnet, där sparas det pengar. Inspektörerna sätter säkerheten främst, miljöbalken måste ju tillämpas. Livsmedelsverket gör rekommendationer, men svaga underlag finns. Stelbenta regler gör kanske att man inte sparar mat. Ändra arbetsmetoder? En offentlig myndighet måste också utgå från lagar och regler.

Projektledare: BUN

Delprojektledare: ÄLN, UAN, NHO, IFN, FSN, KS, Landstinget

Delprojekt: Näringsriktig mat, måltidsmiljö, minskat svinn, upphandling, uppföljning

Uppskattad tidsåtgång:
Per engagerad deltagande organisation ca 20 timmar
För projektledarnämnden BUN 40 timmar

Uppskattade kostnader:
Arbetstid för deltagande organisation.
Kostnader för kommunikation, inklusive ev. annonsering via media och internt.
20 000 kronor per deltagande verksamhet

Projekt: "Fysisk aktivitet"

Idéer kring projektet:
Skandisloppet- motivera medarbetare att delta. "Sverigesteget."
Hur kan man öka den fysiska aktiviteten riktad mot nämndernas egna målgrupper?
Promenera mera kampanj, till och från skolan, äldreboenden, funktionsnedsatta, äldre mot yngre.
Enkel variant av hittaut.nu riktad mot olika målgrupper till fots eller med cykel.

Trygghetsslingor: Stå vid en slinga och erbjuda trygghet.

Tävling mot medborgare kring trygghetsskapande åtgärder- Några områden som behöver utvecklas avseende trygghet. Vinnarna får sin idé genomförd = medborgarförslag.
Maxyta.

Promenera mera: För en bättre miljö och klimat. Gå tillsammans "jorden runt". En månadskampanj som består i att olika aktörer involveras för att stimulera olika grupper i befolkningen till att gå mer. Alla kan delta utifrån sina villkor.

Till projektet kan man koppla både allmänna och riktade föreläsningar kring folkhälsa, klimat, miljö. Klimatsmart. Medborgardialog under denna tid med fokus på idéer och gemensamt ansvarstagande. Lämpligt att man kopplar till hälsocoachernas arbete till skolan utan bil. Träffpunkter boenden. Även personer som är arbetslösa men under försörjningsstöd, skulle kunna involveras i viss del i arbetet, t ex genom att agera vid trygghetsvandringar under månaden.

Syfte:

Stimulera till vardagsmotion och därmed bättre hälsa.
Bidra till att uppnå kommunens klimat och miljömål.
Få fler att promenera mera och på detta sätt förbättra sin egen hälsa.

Synpunkter från nämnderna:

Vardagsmotion bör vara en naturlig del av vardagen. Tillhandahålla det som behövs för att stimulera medborgarna att vara fysisk aktiva. Det ska vara långsiktigt och hållbart.
Fokusera på beteendeförändringar, något som ska pågå ständigt. Idrott och hälsa vad är det?
Åstadkomma en livsstilsförändring (en utmaning). Stötta projekt som t.ex hittaut.nu, stimulera medarbetare att medverka i t.ex Skandisloppet. Gå eller cykla till skolan. Påverka föräldrar att inte ta bilen för att lämna och hämta barn på dagis. Innebördes tävling i skolorna som t.ex "gå till Paris". Daglig fysisk aktivitet i skolan. Uppföljningsbit för skolan.

Projektledare: GSN

Delprojektledare: BUN; ÄLN, SBN, UAN, NHO, IFN, PBN, FSN, KS , Föreningsrådet och Landstinget

Samtliga projektdeltagare förväntas driva frågan inom sin verksamhet samt gentemot sin egen verksamhet samt gentemot sina underleverantörer.

KS genom KKK och folkhälsorådet stödjer projektet genom att folkhälsorådet får fungera som en projektstyrgrupp och KS får serva projektet med kommunikationsinnehåll. Den här projektiden blir om den antas också ett projekt inom ramen för kommunens klimatarbete, vilket innebär att projektet får en tvärssektoriell koppling till både miljö, hälsa och klimat.

Projekt kommer att formars gemensamt av de nämnder som ingår i samverkanprojektet.

Uppskattad tidsåtgång

Per engagerad deltagande organisation ca 20 timmar

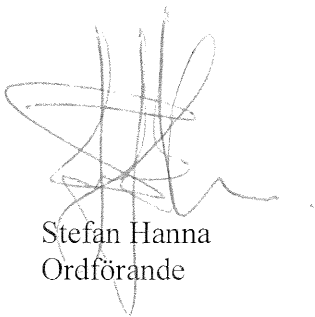
För projektledarnämnden GSN 40 timmar

Uppskattade kostnader:

Arbetstid för deltagande organisation.

Kostnader för kommunikation, inklusive ev. annonsering via media och internt

20 000 kronor per deltagande verksamhet.

Stefan Hanna
Ordförande

Minnesanteckningar

Ann-Catrine Sjödin

Sekreterare i folkhälsorådet